

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022-2025 10. kokous

Aika: tiistai 28.11.2024 klo 9-10.30

Paikka: Teams

Tiedotusasia (T)

Keskusteluasia (K)

Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Aalto Sami, valtiovarainministeriö

Björklund Satu, ympäristöministeriö (Ruusa Degermanin sijaisena)

Dag Ari-Pekka, sisäministeriö

Havumäki Hanna, puolustusministeriö

Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus

Kostamo Miika, GeoForum ry

Käyhkö Niina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana

Laine Yki, Suomen ympäristökeskus

Riihisaari Tarja, Ilmatieteen laitos

Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä

Reini Jari, Maanmittauslaitos

Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto

Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö

Kutsutut asiantuntijat

Minna Huovinen, Väylävirasto

Poissa

Grönholm Marko, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä

Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos

Paavola Tomi, liikenne- ja viestintäministeriö

Pesu Matti, Väylävirasto

Tammisto Rina, Tilastokeskus

von Wehrt Mike, FLIC:in edustaja

Sihteeri

Horppila Hanna, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Mika Karjalainen avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen [pöytäkirja](#).

3. Väylätiedot turvallisesti hyödynnettäviksi (T/K)

Minna Huovinen Väylävirastosta kertoi prosessista, jolla turvataan väylien elinkaaren eri vaiheissa syntyvien tietojen turvallinen hyödynnettävyys. Lainsäädäntö velvoittaa jakamaan julkista tietoa sitä pyytävälle ja edistämään tietojen hyödyntämistä avoimen tarjonnan kautta. Samalla velvollisuutena on toteuttaa turvallista tietojenkäsittelyä ja tietojärjestelmäkehitystä.

Infraomaisuuteen liittyvät tiedot suunnittelusta rakentamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon ovat tavalla tai toisella paikkatietoa. Tietojen käsittelyn ja jakelun ohjenuorana Väylävirastossa on kaikissa vaiheissa tietojen luokittelu. Kyseessä ei ole uusi asia, mutta luokitteluprosessia on kehitetty viime vuosina. Sen myötä on määriteltä viraston viralliset tietojoukot, nimetty tietovastuut ja otettu käyttöön uusi rooli, tietovastaava.

Tietovastaavalla on hyvät tiedot kyseenomaisesta tietokohteesta ja käsitys, mitä hyötyjä ja mahdollisia riskejä tiedon jakeluun voi liittyä. Tietovastaava ottaa luokitteluun tarvittaessa mukaan muita asiantuntijoita ja sidosryhmiä. Luokitteluohjeistus ja -päätökset dokumentoidaan riittävällä tasolla ja taataan päätösten läpinäkyvyys. Tietoluokat vaikuttavat siihen, missä palveluissa tietoja voidaan jakaa. Tarvittaessa päätöksiä voidaan arvioida uudelleen.

Todettiin, että kasaumavaikutusten arvioimiseksi tarvitaan organisaatioiden välistä yhteistyötä. Keskusteltiin myös käsitteestä asiakirja. Todettiin, että julkisuuslaissa ([Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta](#)) ja tiedonhallintalaissa ([Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta](#)) asiakirjojen katsotaan tarkoittavan myös muuta tietoa ja dataa kuin tekstimuotoisia dokumentteja.

4. Tour-de-table (T/K)

Mika Karjalainen kertoi, että maa- ja metsätalousministeriössä on meneillään kierros hallinnonalan virastoissa paikkatietojen riskiarviotyö -raportin pohjalta. Maanmittauslaitoksen paikantamisen perusta ja peruspaikkatietojen strategia on valmistumassa. Tavoitteena on, että luonnos voidaan lähettää valmistelussa olleille sidosryhmille kommentteille alkuvuodesta.

Sami Aalto valtiovarainministeriöstä kertoi, että vuoden 2025 alussa käynnistyy hallitusohjelman mukainen poikkihallinnollinen hanke, jossa arvioidaan kriittisen infran tietoja ja niiden avoimuutta. Hankkeen vetäjä on Lauri Holmström.

Fiuginetin edustaja Niina Käyhkö sanoi, että [Geoportti](#) ja [Location Innovation Hub](#) valmistelevat keväällä 2025 pidettävää [Geospatial campia](#). Tämän tutkijoille suunnatun kansainvälisen innovaatiokilpailun aloitus on 13.-14.2.2025 Helsingissä. Teemana on terveys ja hyvinvointi. Näihin liittyviä aiheita haasteiksi voi lähettää Niina Käyhkölle. Suomen tutkimusinfra [Geoportti - Finnish Geospatial Research and Education Hub](#) sai Suomen Akatemialta täydet pisteet. Paikkatietokeskus ja Aalto-yliopisto järjestävät 7.-9.5.2025 [Location based Services -konferenssin](#), jota edeltää Geoinformatiikan tutkimuspäivä 6.5.

Satu Björklund ympäristöministeriöstä kertoi, että käynnissä on useampia lakihankkeita. [Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain muutosten](#) on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Alueiden käyttöä koskevan lainsäädännön uudistamisesta on [sidosryhmätilaisuus 13.12.2024](#). Myös uudesta [rakentamislaista on sidosryhmätilaisuuksia](#) vielä joului- ja tammikuussa ja [yhdyskuntalain valmistelusta](#) oli marraskuussa. [Ympäristöministeriön asetus rakentamislain tietomallien toimittamisesta](#) on lähdessä lausunnoille joulukuussa.

Teemu Salonen Porista kertoi, että Länsi-Suomessa on ollut kuluneella viikolla tulvaongelmia. Tähän liittyen kerrottiin, että Ilmatieteen laitoksella ja Suomen ympäristökeskuksella on tulvavaarasta kertova yhteinen [Vesi.fi-palvelu](https://vesi.fi/palvelu). Paikkatietojen turvallisuus puhututtaa edelleen kuntasektorilla. Kuntaliitolta on tullut isojen kuntien laatima turvallisuusohje. Paikkatietojen kuntafoorumissa on puhuttu kuntien tarpeesta JHS-suositusten päivittämiseksi, sillä niistä moni ohjaa kuntien toimintaa. Kunnissa on uudistettu sisäisiä ohjeita ja järjestetty koulutusta liittyen Ryhtiin ja rakentamislain uudistukseen. Kunnissa toivotaan, että niiden näkökulma otetaan huomioon aluidenkäyttölain uudistuksessa.

5. GeoForum ry:n kuulumiset (T/K)

GeoForum ry:n toiminnanjohtaja Miika Kostamo osallistui Brysselissä [EUROGIN](https://eurogin.org) 30-vuotista toimintaa juhlistaneeseen seminaariin, jonka aiheina olivat mm. ilmastonmuutos, turvallisuus ja tekoäly. Samalla hän kertoi, että Suomeen perustetaan [avaruustilannekeskus](https://avaruustilannekeskus.fi) parantamaan kansallista turvallisuutta.

GeoForum on järjestänyt tänä vuonna lukuisia tapahtumia. [Beoynd dead wood](https://beoynddeadwood.com) -hackathon, paikkatietojen turvallisuusseminaari ja lukuisat webinaarit ja tietoiskut keräsivät yhteensä satoja osallistujia. GeoForum Summitiin oli lähes 1 000 ilmoittautunutta. Ensi vuoden Summitin ajankohta on jo selvillä, 21.-22.10.2025. Ohjelman teemojen suunnittelu on alkanut ja yhteistyökumppanihakua aukeaa tammi-kuussa. Paikkatietoalan tulevia tapahtumia löytyy sivulta <https://positio-lehti.fi/tapahtumat/>. Esimerkiksi GI Nordenin [tekoäly-webinaari](https://gi-norden.org/tekoaly-webinaari) on 3.12.2024. Samana päivänä alkaa [Location Innovation Hub \(LIH\)](https://locationinnovationhub.com) järjestämien tietoiskujen sarja.

6. INSPIRE-toimeenpano (T/K/P)

6.1. Kansallinen aineistoluettelo

Yki Laine Suomen ympäristökeskuksesta (Syke) esitteli Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) kehityksen myötä seuraavia lisäyksiä Kansalliseen aineistoluetteloon:

- Rakennus-teema
 - Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän rakennustiedot, Suomen ympäristökeskus
- Osoite-teema
 - Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän rakennusten osoitetiedot, Suomen ympäristökeskus

Syke julkaisee nämä rajapintapalveluissaan tammikuussa 2025 ja ne korvaavat Digi- ja väestötietoviraston vastaavat aineistot, jotka Maanmittauslaitos on tarjonnut rajapintapalveluissaan.

Keskusteltiin kuntien velvoitteista tuottaa kaavatietoja Ryhtin mukaisina. Todettiin, että RYTI-lailla tarkoitetaan uusia kaavoja. Vanhojen, voimassa olevien kaavojen siirtämisestä rakennetun ympäristön tietojärjestelmään on hankkeita, kuten [VOOKA](https://vooka.fi) ja [Katja](https://katja.fi). Kaavatietojen digitalisointi sekä kunnan kaavayhdistelmän digitointiohje (KATTI) -hankkeesta on julkaistu [artikkeli](https://positio-lehti.fi/artikkeli) Positiassa.

Päätös: Suomen ympäristökeskuksen esitys hyväksyttiin.

6.2. MIG- ja MIG-T -kokoukset

Jari Reini Maanmittauslaitoksesta kertoi, että PATINEn kokouksen jälkeen 28.11. oli alkamassa [MIG-kokous](https://mig-kokous.fi), jonka yhteydessä järjestettiin GreenData4All-aloitteen vaikutusten arviointia tukeva työpaja. Vaikutusten arviointi jatkuu Public consultation -vaiheella, joka alkanee tämän vuoden lopulla. Sen lisäksi on tulossa kohdennettuja kyselyjä ja haastatteluja sekä maaliskuussa ja kesällä kaksi etänä järjestettävää työpajaa.

Komissio esittää vuosien 2020-2024 MIG-työohjelmaan jatkoa vuosille 2025-2026. Sen uutena toimenpiteenä on tiekartan tekeminen ja ohjeistus INSPIRE-direktiivin uudistamiselle. Jäsenmaille tulee

työohjelman jatkamisesta kirjallinen hyväksymispyyntö, jonka määräaika ei ollut tuolloin vielä tiedossa (13.12.2024 mennessä).

Teknisempiin asioihin keskittyvän MIG-T:n edellinen kokous pidettiin syyskuussa ([linkki muistioon ja muihin materiaaleihin](#)). [MIG-T:n seuraava kokous](#) on 13.12.2024. Tuolloin aiheena on MIG-työohjelman jatkamisen lisäksi mm. HVD ja INSPIRE yhteensovittaminen uudenlaisen metadatataprofiilin avulla. Tästä on meneillään pilotti, johon myös Suomi osallistuu.

7. Muut asiat (T/K)

Puheenjohtaja sanoi, että kokouksissa käsiteltäviä aiheita voi ehdottaa hänelle tai PATINEn sihteerille.

8. Seuraava kokous (P)

Seuraava kokous pidetään tiistaina 28.1.2025 klo 9-11.